

Kraków, dnia 25 KWI. 2017

znak sprawy: PS-I.9024.1.2017

**Biuro Okręgowej Izby Pielęgniarek
i Położnych w Krakowie**
wpłynęło 2017-04-28
L. dz. 1069
podpis Jopek

Szanowny Pan
Tadeusz Wadas
Przewodniczący
Małopolskiej Okręgowej Rady
Pielęgniarek i Położnych

Szanowny Panie Przewodniczący

W załączeniu przekazuję, do wiadomości, przesłane do Ministra Zdrowia *stanowisko* z dnia 18 kwietnia 2017 r. Rady Kierowników Wojewódzkich Podmiotów Leczniczych w sprawie potrzeby uruchomienia formuły naboru do pracy w Polsce kadry pielęgniarek ze wschodu.

Marcin Ślusarski
Zastępca Dyrektora
Departamentu Zdrowia
i Polityki Społecznej
Marcin Ślusarski

Wicemarszałek
Województwa Małopolskiego
Wojciech Kozak

Kraków, dnia 21 KWI. 2017

znak sprawy: PS-I.9024.1.2017

~~Szanowny Pan
Konstanty Radziwiłł
Minister Zdrowia~~

Szanowny Panie Ministrze

W związku z informacjami od Kierowników jednostek ochrony zdrowia, dla których Samorząd Województwa Małopolskiego pełni funkcję podmiotu tworzącego, pragnę zwrócić Pana uwagę na niepokojące dane dotyczące stale zwiększającego się deficytu pielęgniarek i położnych oraz struktury wieku w tej grupie zawodowej.

W załączeniu przekazuję *stanowisko z dnia 18 kwietnia 2017 roku Rady Kierowników Wojewódzkich Podmiotów Leczniczych w sprawie potrzeby uruchomienia formuły naboru do pracy w Polsce kadry pielęgniarek ze wschodu.*

z szacunkiem
Kozak

Otrzymują:

1. Adresat.
2. Ad Acta.

**STANOWISKO RADY KIEROWNIKÓW WOJEWÓDZKICH PODMIOTÓW LECZNICZYCH
z dnia 18 kwietnia 2017 roku**

**w sprawie potrzeby uruchomienia formuły naboru do pracy w Polsce
kadry pielęgniarek ze wschodu**

Jednym z zasadniczych elementów systemu opieki zdrowotnej są jego pracownicy. Istotna jest zarówno liczba osób uprawnionych do wykonywania zawodu, jak i liczba osób faktycznie pracujących w ochronie zdrowia oraz ich kwalifikacje. Rada Kierowników Wojewódzkich Podmiotów Leczniczych w Małopolsce, zwraca szczególną uwagę na trudną sytuację w grupie zawodowej pielęgniarek i położnych, której niedobór może uniemożliwić rozwój opieki zdrowotnej w Polsce.

Statystyki dotyczące liczby pielęgniarek w Polsce są niepokojące. Zagrożeniem dla właściwego funkcjonowania systemu ochrony zdrowia może stać się stale zwiększający się deficyt pielęgniarek i położnych oraz ich wiek.

Jak wskazują dane, wśród 16 wybranych krajów europejskich, Polska znajduje się na ostatnim miejscu pod względem ilości pielęgniarek przypadających na 1 tys. mieszkańców. Wskaźnik ten dla Polski wynosi 5,4, podczas gdy w Wielkiej Brytanii jest równy 9,1, w Czechach – 8, w Niemczech – 11,3, a w Szwecji – 11. Naczelna Rada Pielęgniarek i Położnych alarmuje, że według prognoz w 2025 roku liczba pielęgniarek w Polsce jeszcze się zmniejszy, a wskaźnik wyniesie 4,35 pielęgniarek na 1 tys. mieszkańców.

W całej Polsce, sukcesywnie od 2009 roku, obserwuje się wzrost średniej wieku pielęgniarek uprawnionych do wykonywania zawodu. W 2014 roku wynosił on 48 lat. Największa liczba pielęgniarek plasuje się w przedziałach wiekowych 35-44 oraz 45-54 lat. W porównaniu do najmłodszej grupy wiekowej (21-25 lat) prawie pięciokrotnie większy odsetek stanowią pielęgniarki w wieku powyżej 65. roku życia. Jak wskazuje Naczelna Rada Pielęgniarek i Położnych – świadczy to o braku prostej zastępowalności pokoleniowej. Problemem zatem, może stać się pozyskanie młodego personelu, który zastąpi liczną grupę pielęgniarek, która przejdzie na emeryturę. Powyższe dane, mogą dowodzić także o niewielkim zainteresowaniu młodych osób pracą w tym zawodzie.

Biorąc pod uwagę powyższe, Rada Kierowników Wojewódzkich Podmiotów Leczniczych (WPL) w Małopolsce wnioskuje do Ministra Zdrowia o wdrożenie ogólnokrajowego programu pozyskiwania do pracy w Polsce personelu pielęgniarskiego ze wschodu Europy, głównie z Ukrainy i Białorusi.

Przy obecnych uwarunkowaniach prawnych, pielęgniarki ze wschodu nie mają możliwości podjęcia pracy w Polsce, ponieważ kraje te nie należą do państw członkowskich Unii Europejskiej, a ich system kształcenia w zawodzie pielęgniarki nie spełnia wymogów unijnych, które umożliwiają wydanie prawa wykonywania zawodu na terenie Polski. Obywatele tych państw są cudzoziemcami w rozumieniu ustawy z dnia 13 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 1990). Art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o zawodzie pielęgniarki i położnej (t.j. Dz. U. 2016 r., poz. 1251 ze zm.) określa warunki jakie muszą spełnić cudzoziemcy, aby mogło im być przyznane prawo wykonywania zawodu pielęgniarki lub położnej. W związku z niedoborem pielęgniarek w Polsce, wskazanym jest podjęcie działań, które zachęciłyby ww. pielęgniarki do uzupełnienia wykształcenia w naszym kraju. Zasadnym byłoby:

- wdrożenie aktów prawnych pozwalających na zatrudnienie pielęgniarek z Ukrainy i Białorusi na stanowisku np. asystentki pielęgniarki,
- uzyskanie zatrudnienia w wybranym szpitalu w Polsce powinno być warunkiem ubiegania się o podjęcie studiów uzupełniających (pomostowych), zgodnych z wymogami programowymi dla zawodu pielęgniarki w Unii Europejskiej,
- koszt studiów uzupełniających powinno pokryć państwo polskie (stypendium fundowane), pod warunkiem podpisania przez studentkę (zatrudnioną w danym szpitalu na stanowisku asystentki pielęgniarki) umowy lojalnościowej, zobowiązującej daną osobę do przepracowania w placówce

przynajmniej pięć lat po ukończeniu nauki lub utworzyć fundusz stypendialny przez jednostkę biorącą udział w szkoleniu,

- podmiot leczniczy, z którym kandydatka podpisze umowę lojalnościową powinien zapewnić studentce możliwość odbycia praktyk i zajęć praktycznych na jej terenie.

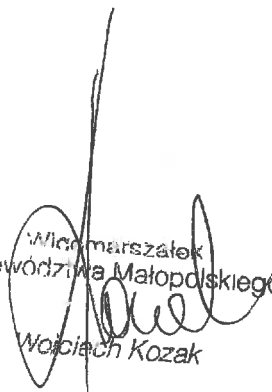
Wyżej wskazane działania nie są możliwe do realizacji na poziomie regionalnym, wymagają odpowiednich rozwiązań systemowych: organizacyjnych, legislacyjnych oraz zapewnienia właściwych środków finansowych. Ponadto opracowanie skutecznego programu wydaje się być możliwe jedynie przy zaangażowaniu i współpracy takich instytucji jak: Ministerstwo Zdrowia, Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Ministerstwa Rodziny Pracy i Polityki Społecznej oraz Ministerstwa Spraw Zagranicznych.

Mając na uwadze także uregulowania prawne dla cudzoziemców ubiegających się o przyznanie prawa wykonywania zawodu pielęgniarki lub położnej (*Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dn. 25 października 2016 r. w sprawie stażu adaptacyjnego dla cudzoziemców ubiegających się o przyznanie prawa wykonywania zawodu pielęgniarki lub położnej* (Dz. U. z 2016 r., poz. 1792), uzasadnionym byłoby również skoordynowanie działań:

- podmiotów leczniczych, które zamierzają zatrudnić pielęgniarki z Ukrainy lub Białorusi w swoich placówkach (np. poprzez uzyskanie od nich wstępnego zapotrzebowania i informacji o specjalizacji wymaganych od pielęgniarek),
- podmiotów, które mogą przeprowadzić staże specjalizacyjne pielęgniarek lub położnych z wykazem zakresu i rodzaju tych staży,
- okręgowych rad pielęgniarek i położnych w określeniu zakresu możliwego przyznawania prawa wykonywania zawodu na czas określony na terenie objętym właściwością tych okręgowych rad.

Po uzyskaniu od podmiotów wymienionych wyżej, informacji odnośnie pielęgniarek z Ukrainy lub Białorusi chcących podjąć pracę w Polsce, Minister Zdrowia mógłby – w porozumieniu z Ministrem Spraw Zagranicznych, podjąć działania w celu stworzenia podmiotu, do którego napływałyby aplikacje o zatrudnienie pielęgniarek/położnych z Ukrainy lub Białorusi, zarówno ze strony zainteresowanych pielęgniarek/położnych, jak i podmiotów leczniczych zamierzających zatrudnić tą kadre.

Mając na uwadze znaczenie podniesionego zagadnienia, Rada Kierowników Wojewódzkich Podmiotów Leczniczych w Małopolsce wnioskuje do Ministra Zdrowia o wypracowanie formuły naboru do pracy w Polsce kadry pielęgniarek i położnych ze wschodu, które zasilą nasze szpitale.

Wice marszałek
Województwa Małopolskiego

Wojciech Kozak